

Aardappelmoetheid - Survey 2015

Nederlandse Voedsel en Waren Autoriteit, divisie Landbouw en Natuur.

De divisie Landbouw en Natuur van de Nederlandse Voedsel en Waren Autoriteit (NVWA) is in 2010 gestart met een survey met het doel de verspreiding van het aardappelcysteeltje vast te stellen op percelen die in gebruik zijn voor de teelt van consumptie- en zetmeelaardappelen. De survey omvat jaarlijks 0,5% van het areaal waarop in dat jaar dergelijke aardappelen zijn geteeld. De NAK voert de survey namens de NVWA uit.

Eén van uw percelen consumptieaardappelen is opgenomen in de survey van 2015.

Met dit bericht wil de NVWA u informeren over:

- Waarom deze survey wordt uitgevoerd?
- Hoe worden de te bemonsteren percelen geselecteerd?
- Is opname in de survey vrijwillig?
- Hoe wordt de survey uitgevoerd?
- Wat zijn de gevolgen van een vondst van aardappelmoetheid?
- Resultaten van de survey
- Achtergrondinformatie.

Waarom wordt deze survey uitgevoerd?

Per 1 juli 2010 is de nieuwe AM richtlijn van de Europese Unie (2007/33/EG) van kracht geworden. Deze richtlijn regelt de bestrijding en beheersing van de twee cysteeltjes *Globodera rostochiensis* en *Globodera pallida*, de veroorzakers van aardappelmoetheid.

In de richtlijn is ook vastgelegd dat alle lidstaten volgens voorgeschreven kaders jaarlijks een survey moeten uitvoeren naar de verspreiding van beide aaltjes op percelen die gebruikt worden voor de teelt van consumptie- en zetmeelaardappelen.

Vergelijkbare uitkomsten van alle EU-staten

Voorheen richtte de opsporing van aardappelmoetheid in Nederland zich op 'valplekken'. Hiervoor werd een helikopter ingezet. Deze vorm van opsporing is per 2010 gestopt en vervangen door de in de AM-richtlijn voorgeschreven survey van grondmonsteronderzoek van percelen. Door het op min of meer gelijke wijze uitvoeren van de survey worden de uitkomsten van alle EU-lidstaten onderling vergelijkbaar.

Hoe worden de te bemonsteren percelen geselecteerd?

Op basis van de teeltaangiften 2015 bij de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland is bekend door wie en op welke percelen consumptieaardappelen geteeld worden. Uit dit bestand wordt ad-random een steekproef van aardappelpercelen getrokken. In de volgende gevallen zal een geselecteerd perceel toch niet worden bemonsterd:

- Aardappelpercelen waarop besmetverklaringen aardappelmoetheid rusten worden niet in de survey opgenomen;
- Percelen waarvoor een onderzoeksverklaring is verstrekt of onderzoek hiervoor is aangevraagd kunnen op verzoek van de teler niet in de survey opgenomen worden;
- Aardappelpercelen die geheel gebruikt zijn voor de teelt van ATR pootaardappelen worden niet in de survey opgenomen.

Indien uw bedrijf dit jaar in de survey valt, zult u gedurende de lopende steekproefperiode niet nogmaals in de survey opgenomen worden. De duur van de steekproefperiode is afhankelijk van het aantal bedrijven en de mogelijkheid om een representatieve steekproef te nemen.

Is opname in de survey vrijwillig?

U bent verplicht om aan de survey mee te werken. De hiervoor beschreven wijze van selecteren van percelen is zo gekozen dat u niet onevenredig nadeel ondervindt. In principe komt iedere teler een keer aan de beurt. Een perceel uitsluiten van de survey is slechts mogelijk op basis van de hiervoor genoemde gronden.

De NAK heeft de wettelijke bevoegdheid om de bemonstering uit te voeren.

Hoe wordt de survey uitgevoerd?

De survey wordt als volgt op een geselecteerd aardappelperceel uitgevoerd:

- De bemonstering wordt uitgevoerd ná de oogst in het jaar van aardappelteelt.
- Aardappelpercelen met een omvang van maximaal 3 hectare worden geheel bemonsterd.
- Van aardappelpercelen met een grotere oppervlakte wordt 3 hectare aaneengesloten bemonsterd.
- Bemonstering vindt plaats met een intensiteit van 400 ml grond per hectare. Monsters worden zo veel mogelijk in eenheden van 1 hectare genomen.
- Het te bemonsteren deel wordt indien mogelijk langs een sloot, pad, of iets dergelijks gekozen, zodat bij een eventuele vondst de omvang van de besmette oppervlakte zo gering mogelijk is.
- Delen waarop ATR pootgoed geteeld is mogen op uw verzoek worden gemeden.

Wanneer er tijdens de survey een vondst van aardappelmoehheid (cysten met levende inhoud) wordt gedaan, wordt de soort bepaald (*G. pallida* of *G. rostochiensis* of een mengpopulatie van beide aaltjes). De NAK meldt alle uitslagen aan de NVWA.

Wat zijn de gevolgen van een vondst?

De NVWA bakent de besmetting af met behulp van afbakeningsregels en legt voor het besmet bevonden deel van het perceel een besmetverklaring op.

Een besmetverklaring betekent dat er op het betreffende terrein voor de teelt van aardappelen en van een aantal andere gewassen teeltverboden of teeltbeperkende maatregelen van toepassing zijn. Voor toekomstige aardappelteelten dienen rassen met een voldoende hoge resistentie te worden gebruikt. Ook gelden beperkingen aan de keuze van een aardappelverwerkend bedrijf.

Meer informatie over een besmetverklaring kunt u vinden op de website van de NVWA:

www.nvwa.nl (ga naar Overzichten van..... Plant / Plantenziekten en plagen/ Aardappelmoehheid / Besmetverklaring)

Wat kunt u met een gunstige uitslag van de bemonstering?

U kunt aan de uitslag geen rechten ontleen. Het volume van de grondmonsters waarmee de survey wordt uitgevoerd is te gering om op basis van een gunstig onderzoeksresultaat een onderzoeksverklaring te verstrekken. In verband met vergelijkbaarheid van monsterresultaten van EU-lidstaten kan niet van het monstervolume worden afgeweken. Een gunstige monsteruitslag is door de kleine omvang van het monster niet meer dan een indicatie van de AM situatie op het perceel.

Meer informatie

Meer informatie over aardappelmoehheid en de nieuwe bestrijdingsrichtlijn van de Europese Unie is te vinden op de website www.nvwa.nl

(Ga naar: Overzichten van..... Plant > Plantenziekten en plagen > Aardappelmoehheid)

Contact

Heeft u vragen of opmerkingen?

Email: aardappelmoehheid@vwa.nl of aardappelmoehheid@nvwa.nl